293888 - “Allahım! Ben Oruçluyum” deyimi.

Soru

“Ben oruçluyum” demek mi? yoksa “Allah’ım! Ben Oruçluyum” demek mi doğrudur? İkisinin arasında ne fark var?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu’nun naklettiğine göre Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: "Oruç bir kalkandır. Oruçlu olan kimse oruca uygun olmayan işler yapmasın ve (aklı başında insana yakışmayan) cahilce işlere kalkışmasın! Eğer birisi kendisi ile kavga etmeye yeltenirse veya kendisine söverse 'ben oruçluyum' desin!- iki kere” (Buhari 1894, Muslim 1151)

İbn Abdul bir Rahimehullah şöyle dedi:

(Eğer birisi kendisi ile kavga etmeye yeltenirse veya kendisine söverse 'ben oruçluyum' desin!) hususunda iki açıklama bulunmaktadır:

Birincisi: Kendisi ile kavga etmeye yeltenen kişiye: ben oruçluyum, orucum sana cevap vermemi engelliyor. Çünkü orucumu kötü söz ve davranışlardan korumam emredildi. Bu olmasaydı sen bana yaptığının karşılığını misliyle verirdim.. anlamına gelir

İkincisi: Oruçlu kendi kendine şöyle der: “Ey nefsim! Ben oruçluyum, kendini sövmekle tatmin etmene imkan yoktur. “Ben oruçluyum” deyimini sesli olarak söylemez. Zira bunu yaparsa gösteriş olabilir. Çünkü oruç belli olmayan amellerdendir. Bu nedenle yüce Allah oruçluya hesapsız sevap ve karşılık verir. (el Temhid 19/55-56)

Tercihli olan bunu dil ile söylemektir. Çünkü dil ile telaffuz etmek deyimin gerçek anlamıdır.

Nevevi Rahimehullah şöyle dedi:

“şöyle denilmiştir: Dili ile söyler ve söven kişiye işittirir, umulur ki uzaklaşır. Ayrıca şöyle denilmiştir: Kalbiyle söyler ve boş tartışmalardan sakınır, orucu korumaya çalışır. Ancak birinci görüş daha tercihlidir. (el Ezkar s. 161)

Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi: “Doğrusu diliyle söyler. Zira hadis bunu ifade etmektedir. Çünkü genel anlamda “Söylemek” ancak dil ile olur. İçinden söylemesi özel bir durumdur. Diliyle söylemesi karşıdakine neden cevap vermediğini açıklamış olur ve tartışmayı başlatan kişinin bundan vazgeçmesi için daha etkili olur. (Minhac el sünne 5/197)

Hadisin ifadesine ve rivayet sebebine bakılırsa husumeti başlatan kişinin durdurulmasıdır. Böylece sadece “Ben oruçluyum” demesi yeterlidir.

“Allah’ım!” ifadesini eklemek manayı değiştirmez, bilakis bunda Allah’ı şahit etmek ve sözü pekiştirmek vardır. Zira bu tabir aşağıda ki hadiste de bulunmaktadır:

"…. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem O’na: "Buyur dedi. Adam: "Sana bazı şeyler soracağım ve seni sıkıştıracağım. Nebi (Sallallahu aleyhi ve Sellem): "istediğini sor” dedi. Adam: "Allah aşkına söyle, Seni tüm insanlara Allah mı gönderdi?". Nebi (Sallallahu aleyhi ve Sellem): Evet, Allah'ım buna şahittir! " buyurdu. …" (Buhari/63)

İbn Hacer Rahimehullah şöyle dedi: “Evet, Allah'ım buna şahittir!" derken cevap “evet” ile hasıl olmuştur. Fakat “Allah’ım” kelimesini teberrük olarak kullanmıştır. Bunu doğruluğunu pekiştirmek için Allah’ı şahit kılmıştır. (Fethulbari 1/151)